

GAZETA POZNANSKA.

Nro. 22.

w Sobotę dnia 18. Marca Roku 1815.

OBWIESCZENIE.

RADA NARWYŻSZA TYMCZASOWA

Xięstwa Warszawskiego.

Przekonawszy się z raportów sądowych, iż nader wielka jest liczba nieukończonych z rządów Pruskiego i Austryackiego spraw konkursowych i likwidacyjnych; widząc, iż niepowetowane z opóźnienia tych spraw dla prywatnych i ogółu wynikają szkody, fundusze bowiem mass pod zarządem administracyjnym niszczeją, wierzyciele nie mogą skutecznie władać swym majątkiem, a z tych mający późniejszą lokacją w miarę stopniowego upadku funduszków masy, wystawieni są nawet na niebezpieczeństwo utraty kapitałów, z każdym dniem wzrastające; widząc oraz, iż większa część wspomnianych spraw już znacznie jest przygotowaną, iż nawet są dłużnicy mass, którzy pośpiechu pragną, a to celem umówienia z przekazać się mianem wierzycielami środków satysfakcyi, iakie w obecnym położeniu zdają się dogadzać obydwom stronom. Upatrując tedy z iedney strony liczne korzyści z przywrócenia biegu spraw konkursowych i likwidacyjnych, lecz też i z drugiej strony mając wzgląd na ciągle ieszcze trwające trudności, iakie zachodzą w podnoszeniu kapitałów i sprzedawaniu nieruchomości, pragnąc oraz, aby prawidła względem wynagrodzenia tak delegowanych sądu, iako też Kuratorów skuteczniejszą i nadużyciom zapobiegającą na siebie przybrały postać, stanowi co następuje:

§. 1. Dekret Królewski z dnia 15. Stycznia 1813 stanowiący Juristitium, nie będzie odtań wstrzymanywał postępu spraw konkursowych i likwidacyjnych z rządów Pruskiego i Austryackiego nie ukończonych. Obowiązkiem jest Magistratur i urzędników sądowych, których się to dotyczy, te sprawy natychmiast rozpocząć, przyspieszyć i załatwić, podług prawideł przepisanych dekretami królewskimi 15. Lipca 1809 i 16. Stycznia 1811 z dodatkiem następujących przepisów i z poniższymi ograniczeniami:

Na przód: gdy wierzycielowi stosownie do artykułu 18. dekretu 15. Lipca 1809 na satysfakcyą przekazanym będzie activum masy, przekaz ieszcze nie obowięzanie dłużnika masy do bezzwłocznego zapłacenia kapitału; lecz wierzyciel cierpliwym bydz powinien do czasu, dopóki prawo krajowe ogółnie względem podnoszenia kapitałów nie wyrzeczce.

Powtórce: co się tycze kollokacyi na dobrach nieruchomych, niżej wypisane stanowią się prawidła:

- a) Dobra takowe we wszystkich konkursach mają bydz na nowo urzędownie oszacowane, wyiawszy zdarzenia, gdzieby wierzyciele na dawniejszy taxie przestali, i one iednomysłnie przyięli.
- b) Do sporządzenia takowych detaxacyi, mianowicie co do dobr ziemskich, mają bydz wybierani detaxatorowie, obywatele osiadli w tym samym Powiecie, a przynajmniej w tym Departamencie, w którym dobra konkursowi podległe leżą, zamieszkali; lecz z temiż dobrami niegraniczący. Do każdej zaś w szczególności detaxacyi trzy detaxatorowie użytymi bydz mają.
- c) Takowych detaxatorów dwóch wybiora wierzyciele, większością głosów, a gdyby równość głosów okazała się, tedy sąd tę równość rozwiąze, na trzeciego zaś detaxatora właściciel dwóch kandydatów sądowi poda, a sąd iednego z pomiędzy tych wyznaczy. Gdyby właściciel do tego wyboru nie stanął, tedy wybór wszystkich trzech detaxatorów, przez wierzycieli, albo przez sąd, sposobem wyżey przepisany, nastąpi.
- d) Tym detaxatorom sąd przysięgę wykonać rozkaże na rote: „Jako dobra pod taxę przychodzące w miarę słuszności i wedle uchwały niniejszey taxować będą.“

- e) Dobra nieruchome taxowane być mają według stanu, w jakim się znajdowały w roku 1803, który rok jako normalny przez niniejszą oznacza się uchwałą. Taxa ma być stanowiona nie według ilości procentu, jaki w tym roku też dobra czyniły, lecz według realnej i umiarkowanej wartości, za jaką one istotnie w tymże roku przedanemi być mogły.
- f) Co się tycze własności nieruchomości miejskich, jako też rzeczy ruchomych w wszelkim konkursie do tacy przychodzących; sąd nakaze stronom użycie znawców. Obowiązkiem będzie stron, wybrać i sprowadzić tychże. Gdyby strony nie zgodziły się na ich wybór, tedy sąd przez swój wyrok onychże w liczbie do okoliczności stosownej, wyznaczy.
- g) Ci znawcy naywięcej w liczbie trzech, a choćby jeden do każdego w szczególności obiektu wyznaczony, wykonawszy przysięgę na rotę wyżey przepisaną, obiektu do tacy przychodzące wedle swęj znajomości i sumienia taxować będą.
- h) Biegłym takowym mają być płacone diurny, a to w miarę dziennego ich zwyczajnego i przyzwoitego procentu, zawsze iednak z naywiększą oszczędnością, którą sąd w wyznaczeniu tych diurnów zachowa.
- i) Każde dzieło detaxacyjne wyżey przepisane, ma się odbywać w przytomności sędziego lub innej osoby sądowej, do tego dzieła delegowanej.
- k) W czasie odbywającej się detaxacji, albo po iey ukończeniu, jeżeli przez którąkolwiek stronę dostrzeżonem będzie, iż jaki szczególny obiekt tacy potrzebujący ocenionym nie został; tedy też strona w pierwszym przypadku żądanie swoje względem dopełnienia tacy wnieść może przed delegowanym na miejscu detaxacji, w drugim przypadku wnieść toż żądanie do zupełnego sądu. Takowy wniosek delegowany na miejscu ułatwie jest mocen. Sąd zaś zupełny w pierwszym przypadku rezolucją delegowanego, jeśli przez strony przyjętą nie będzie, rozwiąże, w drugim przypadku wniosek prosto do siebie uczyniony zadecyduje.
- l) Kategorie pretenzynie reparacyi albo dezolacyi dobr tyczące się, podobnież iak kategoria rachunków Dekretem Królewskim dnia 15. Lipca 1809 przepisana, przed delegowaną od sądu osobą delegowanego na kaźden przypadek opinią, pod rozrządzenie Sądu odesłane a przez Sąd zadecydowane zostaną.
- m) W dalszem postępowaniu Sąd przedsiębiorząc kollokacją długów dobra nieruchome obciążających, oneż do całkowitey tych dobr wartości rozciągnie, czyli raczej taką summę długów na tych dobrach ulokuie, iaka summa za całkowity tych dobr szacunek przez detaxację ustanowioną została.
- n) Po skutecznoney kollokacyi, Sąd dobra ziemskie między wierzycieli na części summom ich kollokowanym korrespondujące, proporcjonalnie podzieli.
- o) Od dnia uchylenia ogólnego justitii do przeciągu iednego roku, a gdyby kollokacja po uchylenem justitium nastąpiła, tedy od tey kollokacyi w rok zostawie się wolność spadłym wierzycielom lub właścicielowi żądania sprzedaży majątku nieruchomego przez publiczną licytację, którym takowa sprzedaż odmówiona być niemoże. — A gdyby w ówczas cena wyższa nad detaxacyjną za też dobra ofiarowaną była, tedy dobra przedanemi być powinny, a ilość szacunkowego kapitału cenę detaxacyjną przewyższająca, oddana być ma na satysfakcyę spadłych wierzycieli lub właściciela.
- p) Gdyby zaś na terminie ostatecznym przyszley licytacji, nikt wyższej ceny nad detaxacyjną nie ofiarował, lub gdyby w przeciągu roku nikt licytacji nie żądał, albo żądana gdyby bezskuteczną została; tedy dobra według ceny detaxacyjney wierzycielom oddane, staną się na zawsze ich niezaprzeczoną własnością.

§. 2. W miarę wielości zaległych spraw w Departamentach Warszawskim i Poznańskim, przywróconym będzie Wydział III. Trybunału dla trudnienia się wyłącznie ukończeniem spraw konkursowych i likwidacyjnych; w Departamentach Kaliskim, Bydgoskim, Płockim, Łomżyńskim i Lubelskim zajmować się będą Wydziały II. Trybunałów wspomnianemi sprawami także wyłącznie; — w Departamentach zaś Krakowskim, Radomskim i Siedleckim będą też sprawy odbywane wspólnie z innymi sprawami.

§. 3. W sprawach, w których Sąd stosownie do artykułu 19. Dekretu 15. Lipca 1809 osta-

nazwisko: *Pamiętnik na korzyść Dworu Neapolitańskiego*; mówię: za szumne, ponieważ obrona, jeżeli ma być taką, szczególnie na wyliczeniu prostych faktów wspierać się powinna. Jednakże spostrzega się w tej rzeczy niektóre błędy, któreby mógł nazwać nader śmiałymi domysłami, ponieważ chociaż nie fałszują istoty faktów, przecież przyczyny i skutki onychże tak przeistaczają, że ich poznać można. Błędy te wymagają sprostowania, a to tem bardziej, im więcej zasługuje na wiarę ow artykuł, i im mniej o zamiłowaniu prawdy i nieuprzedzeniu pisarza, powątpiwać można.

1) Uczynione przez Króla w Marcu roku 1813. postanowienie rozpoczęcia układów ze sprzymierzonymi dworami, poszło, według twierdzenia pisarza, z urazy Króla, wzbudzonej przez nierozważny wyraz Monitora Paryżkiego; chociaż w tym względzie zaraz cała *Europa* obronę jego na siebie przyjęła. Byłoby to dawać bardzo lichy powód temu bardzo wielkiemu i bardzo ważnemu postanowieniu, które niebyło uczynionem bez niebezpieczeństwa, ponieważ sama *Austria* wahała się jeszcze, lub przynajmniej gotową jeszcze niebyła. Dla czegoż to do tego postanowienia Króla szukać chcą powodu gdzie indziej, a nie w istotnej korzyści jego kraju i w niecierpliwości, z jaką pragnął Król spełnić życzenia swego ludu, przez oswobodzenie go z ciężkiego jarzma *Francji* i zerwanie tych kajdan, które go do zgubnego systemu onychże przykuwały?

2) W miejscu, gdzie jest mowa o poselstwie Generała *Bataszewa*, wywodzi pisarz, że traktat ten nieprzyszedł do skutku dla tego, iż Cesarz *Alexander* wyrzekł na wstępie deklaracji swojej, wydanej w *Paryżu*, że niechce układać się ani z *Napoleonem*, ani z żadnym członkiem rodziny jego. Oczywiście jest rzeczą, iż deklaracja ta niebyła ani co do litery, ni też co do ducha,

zastosowaną do Króla, gdyż on nienależał do rodziny *Bonapartów* i otrzymał był właśnie od Cesarza *Alexandra* we własnoręcznym (od pisarza przytoczonym) liście, zapewnienie, iż miło mu będzie zawiązać znowu przyjacielskie stosunki między obiema *Mocarstwami*. Deklaracja owa niemogła więc być żadną przeszkodą w podpisaniu ułożonej umowy. Prawdziwa rzecz jest w tem, iż umowa ta była z samego początku zbyt czną; ponieważ a) według umów zaszytych między sprzymierzonymi mocarstwami, Sprzymierzeniec jednego, stawał się tem samym Sprzymierzeńcem drugiego, Król *Jozachim* zaś był Sprzymierzeńcem *Austrii*; b) ponieważ Cesarz *Alexander* w pisany do Króla własną ręką liście, przychylił się do zasad i posad traktatu, zawartego między dworami *Wiedeńskim* i *Neapolitańskim*; ponieważ nakoniec c) gdy zamiarem przymierza tego była wojna przeciw *Francji*, a wejście Sprzymierzonych do *Paryża* spełniło go całkiem, przeto rzeczona umowa stała się zupełnie zbyt czną.

3) W ostatnim oddziale artykułu swojego, przypuszcza pisarz byt *Wydziału*, utworzonego do interesów *Włoskich*, i wymienia Członków onegoż. Takowy *Wydział* z temi zleceniami, jakie mu tam są przypisane, nie exystuje. Pierwsze zgromadzenie się tych samych *Pełnomocników*, którzy traktat *Paryżki* podpisali, nastąpiło dla wykonania postanowień owego traktatu co do kraju *Genueńskiego* i wcielenia onegoż do *Piemontu*. Z drugiej strony rozpoczęły się układy między *Ministrami Austrii* i *Hiszpanii*, których przedmiotem są prawa *Królowej Etruryi*. *Ministrowie Anglii*, *Francji* i *Rosyi*, są przytem tylko jako *Pośrednicy* obecnymi; lecz tego niemożna nazywać *Wydziałem do interesów Włoskich*, bez wprowadzenia w błąd siebie samego i drugich. Gdyby potrzeba było utworzyć takowy *Wydział* dla przypro-

wadzenia do porządku tej części *Europy*, tedyby ten składał się na wzór Wydziału Niemieckiego z Pełnomocników wszystkich interessowanych przy tém stron, a zatem bez wyjątku ze wszystkich Mocarstw, które mają posiadłości we *Włoszech*. To, co Pisarz na samym końcu mówi o *Neapolu*, jest bez zasady. Król Neapolitański uznaje się, tak iak ku końcowi wyprawy wojennej powróciwszy do Państwa swojego oświadczył, za będącego w stanie pokoju, i znajduje się rzeczywiście w tym stanie. Pojednanie się jego z *Francją*, którą pokonywał, było skutkiem traktatu Paryżkiego, którym obięty jest Król *Joachim* iako Sprzymierzeniec *Austrii*, a *Ludwik XVIII.* w mowie swojej, którą zagaił Ciąło prawodawcze, uznał go, oświadczywszy: iż z całym światem w pokoju zostaje. W tém położeniu rzeczy niemożna pojąć końca artykułu, gdzie Pisarz wystawia w postawie wojennej Króla, odpięrającego ze wszech stron napad nieprzyjaciół swoich. Król niema dotychczas żadnego nieprzyjaciela; żadnego przynajmniej, któryby się otwarcie pokazał. Jak wszyscy Królowie, których żądza sławy jest pomyślność poddanych onychże, życzy sobie Król dobrodzieystw owego powszechnego pokoju, do którego *Europa* tak serdecznie wzdycha, i który mu pozwoli zatrudniać się ulubionym jego projektem, projektem: ugruntowania na zasadach konstytucyjnych zewnętrzney niepodległości Państwa jego, tudzież wewnętrzney wolności i pomyślności onegoż. Jeżeliby zaś wbrew wspólney korzyści wszystkich narodów, i wbrew życzeniu wszystkich Mocarstw, wojna znowu wybuchnąć miała, a Król był zaczepiony, tedy niech ci, którzy iakie nieczęście ściągnąć pragną, rozważą pierwey dobrze skutki, które dla nich samych wynikać z tego mogą. Mocny przez przywiązanie ludu swojego, przez waleczność swego woyska, i przez pomoc potężnego i

szerego Sprzymierzenia swojego, spogląda Król z ufnością na przyszłość.

Monitor Neapolitański pod dniem 2. Lutego zawiera, co następuje:

„Czytaliśmy z zadziwieniem w kilku obcych gazetach artykuł, według którego wezwać miała *Anglia* Króla Neapolitańskiego, aby zmniejszył woyska swoje. Pewna, że Król oczekuje z niecierpliwością powszechnego pokoju, i że wtenczas naśladować będzie iak naygorliwey przykład drugich Monarchów, którzy, równie iak J. K. Mość, pragnąc maszą żywo tej epoki, aby mogli zmniejszyć woyska i rządowe wydatki swoje. Nie mniej musimy się także dziwić, iż pomimo danego przez nas tyle już razy zapewnienia, że woyska Neapolitańskie zajmują ciągle stanowiska swoje w *Marchiach* i w Królestwie, gazety Francuzkie wyprawiają je przecieź koniecznie w drogę. Oświadczamy po raz dwudziesty i ostatni, że Rząd żyje w pokoju ze wszystkimi Europejskimi mocarstwami, i że woyska jego nie czynią żadnych poruszeń, lecz ćwiczą się iedynie w robieniu bronii.“

Z *Rzymu* dnia 11. Lutego.
Neapolitański kalendarzyk dworski, zakazanym tu został iako kacerski.

Każdy Neapolitańczyk, bawiący tu bez wyraźnego pozwolenia, uważany jest za sprzysięgłego i prowadzony do zamku *S. Antoła*.

Wkrzeszony Zakon Jezuitów składa się teraz w *Rzymie* z 180 członków, w *Terrii* z iednego Kollegium z 8 księży, i z drugiego w *Tiwoli* z 12 księży. W *Sycylii* liczą 200 Jezuitów.

Słychać, iż Xiążę pokoju powróci za pozwoleniem Oycy *S.* do Króla *Karóla IV.* Hiszpańskiego do *Rzymu*.

Z Paryża dnia 3. Marca.

Wczoraj wyjechał ztąd Lord *Castlereagh* z żoną i orszakami swoimi do *Londynu*.

Audyencya, którą Lord *Castlereagh* miał tu Króla dnia 27. Lutego, trwała bardzo długo. Król prawie już zupełnie znowu wyzdrowiał.

Dnia 10. Lutego przybyli do *Liorny*: Hrabina *Q...*, Xieźniczka *R.* i wielu Oficerów i żołnierzy starej gwardyi, z wyspy *Elby*, dokąd się byli udali z *Napoleonem*. Powracają oni do *Francyi*. Sami tylko Polacy i Niemcy składają teraz jego gwardyą.

Także na wyspie *Martynice* obchodzono uroczyscie dzień 21. Stycznia, iako rocznicę zeyścia *Ludwika XVI*.

Papież utrzymaie agenta przy Królu *Ferdynandzie* w *Sycylii*, iako Królu *Neapolitańskim*.

Posel Hiszpański wkrótce tu spodziewany.

Pan *Dauxion Lavaysse*, posłany do *St. Domingo*, powrócił do *Francyi*.

Generał *Nansouty* umarł w tak ubogim stanie, iż puścizna jego nie wystarczyła na obchod pogrzebowy.

Upewniają, że Algierczykowie chcą tylko *Angielską* banderę szanować.

Stósunki między naszym dworem a *Madryckim* stają się codziennie przyjaźniejszymi. Długie nieszczęście, którego *Burbonowie* doznawali, zdaie się zbliżać ich bardziej ku sobie.

Południowe brzegi *Hiszpanii* osadzone zostały pewną liczbą woyska, dla zabezpieczenia ich przeciw pojedynczym lądowanjom *Afrykańskich* rabusiów morskich.

Żyjącemu ieszcze Lekarzowi *Guillotin*, którego nazwisko w czasie rewolucyi, niesłusznie tak nazwaney gillotynie nadane było, pozwolił Król przyjąć inne nazwisko. Pan *Guillotin* będzie się odtąd nazywał *St. Marie*.

Z Londynu dnia 4. Marca.

Lord *Castlereagh* dzisiaj tu jest spodziewany.

Królewna (córka Regenta) spodziewana iest lada dzień z *Cranbournladze* do *Londynu*.

Do obydwóch Izb podano mnóstwo petycyów przeciw zmianie w ustawach, tyczących się zboża. 73034 mieszkańców z miast *Bath, Bristol, Skieffield* i z okręgów *St. Luke i Cripligate (Londyn)* podpisali prośby, w których wzywają Parlament, ażeby obstawał przeciw zakazowi wprowadzania zboża.

Kanclerz Izby Skarbowey oświadczył wczoraj w niższej Izbie, iż zamysła uczynić wniosek o przedłużenie zakazu płacenia gotowizną z banku, aż do 16. Lipca 1816 r.

W domu Pana *Hattley* w *Croslands* pod *Hudersfield*, kotka przypadkiem utraciła kocięta, a w tym czasie kaczka opuściła swoje młode dzieci. Włożono żartem kaczęta w legowisko kotki, a ta, nad wszelkie spodziewanie, zaczęła je pielegnować, przytuliła do siebie, i zajęła całkiem miejsce matki. Kiedy młode kaczki pływać zaczęły, kotka chodząc po brzegu, znosiła je w pasczy iak najostrożniej z wody, układała w ciepłym legowisku i nikomu nie dała się dotknąć bezkarnie swoich przysposobionych dzieci.

Z Florencyi dnia 15. Lutego.

Gazety tutejsze zawierają co następuje: „W *Tunis* zaszły niedawno smutne zdarzenia, których ofiarą padła cała rządząca familia. Wypisy z dwóch poniższych listów z *Tunis*, obeymują wywodne w tej mierze szczegóły:

Wypis listu z *Goletty* z dnia 20. *Stycznia*.

„Siostrzeniec rządzącego *Beia Sidego Ottomana*, *Sidi Mahmud Flassen*, posiadał zaufanie swego Monarchy, i od dawnego już czasu, nienawidząc go wszelkimi sposoby u ludu, stawiał się na jego życie. Dnia nareszcie 19. Grudnia roku przeszłego, o godzinie 11. na czele mnóstwa sprzysięgłych, lub niewolników różnego wyznania, przekupiwszy wprzód największą część mieszkańców *Seraiu*, wpadł do pokoju swego starego władcy, i porwawszy go, własną ręką utopił pugiuał w piersiach jego. Potem uderzył z śpiskowymi na stronników Królewskich, którzy się przez trzy godziny najuporczywiej bronili. Utraciło wprawdzie wielu buntowników życie, a inni przypłacili ranami, iednakże po wielkim krwi rezwlewie stali się stronnicy Królewscy ofiarą przywłasczyciela, który przy tey straszney rzezi najmniejszey nieponiósł skazy.“

„Podczas kiedy lała się krew w *Seraiu*, lud i wojsko, przywykłe do podobnych wypadków, zachowało się spokojniuteńko, oczekując końca traidedy.“

„Dwaj synowie nieszczęśliwego *Sidi Ottomanna*, spoczywający w łożnicach, gdy oycy ich mordowano, ledwo zdążyli w koszulach uciec z kilką osobami przez mury *Seraiu*, i zostawili swe żony samowolności sprzysięgłych, którzy ierównież zamordowali. Obay Xiążęta pospieszili natychmiast na przedmieścia, zbrali, ile można było, pospółstwa, i podstąpili pod bramy miasta, w nadziei otrzymania pomocy od ludu; gdy zaś niestatali się pomścić swego oycy i bronić swego tronu, przeto nieznaleźli nikogo, któryby się za nich uiał. Przedsięwzięli więc ratować się ucieczką, i puścili się batem do *Goletty*; stanęli tu następnego rana; tym czasem uprzedził ich *Mahmud*; władza znajdowała się już w jego rękach, i zbiegli niespodzianie zostali poimani. Wiedząc dobrze, jaki los ich czeka, chcieli wskoczyć w morze, lecz im przeszko-

dzono i związanych na dwóch mułach zaprowadzono do *Tunis*. Sam przywłasczyciel zaszedł drogę nieszczęśliwym, i spotkał ich niedaleko miasta, gdzie im zaraz gardia przernięto.“

„Powróciwszy potem *Mahmud* do *Tunis*, uznany natychmiast został iedynowładcą. Wydał on swą córkę za *Sidi Solimana Kiaja*, który stał na czele możnego, i zeszeley dynastyi przychylnego stronnictwa, i wielki miał wpływ na umysły ludu. Tym sposobem przywiązał go mocno do swey sprawy. Pierwszym Ministrem nowego władcy jest *Jessuf Koggia Sappatappa*, którego Bey z swoją rodzoną siostrą ożenić przyobiecał. Jest to człowiek dziki, który swój ministrowski zawód od tego rozpoczął, iż *Mariano Stinca*, człowieka, który był w wielkich względach u zeszełego *Sidi Ottomana*, a który przez swe okrucieństwo przeciw niewolnikom, i przywłasczające postępowanie względem Konsulów Europeyskich przy tamiecznym zostaiających dworze, powszechnie był znienawidzonym, powiesić kazał. Był on apostatą i pochodził z *Sorent* w kraiu Neapolitańskim z ubogiej i nieznaiomey familii. Dostał się w dwunastym roku do niewoli, a później rządził swym Monarchą i jego kraiem. Skarb Królewski posiadał jego niezmierny majątek. Lekarz *Mahmet*, także odsezepieniec, został również z rozkazu tego Ministra straconym.“

Goletta w Tunis dnia 28. *Stycznia*.

„*Jussuf Koggia* krótko się cieszył swym dostojnym urzędem. Po wymordowaniu rodziny *Ottomanów*, ułożył on sobie, zadmuchać pochodnię życia przywłasczycielowi i wszystkim jego synom, pożytkować z uiętego sobie wielkiego stronnictwa i osieść na tronie. Dnia 22. opuścił on *Seray* i z prawdziwie Królewską okazałością udał się do *Tunis*, dla rozdania wielkich summ pieniężnych pomiędzy żołnierzy i nakłonienia ich przez to na stronę rewolucyi. *Duletro* i *Ag*

donieśli to rządcy, i gdy *Koggia* powrócił do Seraiu, oddał mu Amba-Basza Mameluków w imieniu Beia rozkaz aresztowania, uchwyciwszy go dość niegrzecznie za brodę. *Koggia* dobywszy pugiuału, zranił nim śmiertelnie Baszę, i kilka innych w bliskości stojących osób; nareszcie iednak został powalonym na ziemię i na pół umarły zawleczonym przed Beia, który, poczyniwszy mu wyrzuty zdradziecstwa i niewdzięczności, kazał mu w przytomności swojej uciąć głowę, co natychmiast uskuteczniono. Pospólstwo rozjuszone włóczyło trupa jego po całym mieście i przedmieściach *Barzuecca*, i musiano przywołać ludzi zbrojnych, aby mu go wydarli, gdy już tak był zgruchotany, iż prawie żadnego podobieństwa do człowieka nie miał. *Hassan Koggia* i jeden z jego braci, *El Lori*, Aga *Butief* i wielu innych zostali pciniani. Nastąpić mają wielkie odmiany; żołnierze tymczasem wykonali przysięgę *Sidi Mahmoud Flassen*; rzeź ustała, i każdy mieszkaniec z największą obojętnością, jak gdyby nic niezaszło, powrócił do swego zatrudnienia.“

Rozmaite wiadomości.

Teatr narodowy Berliński utracił wkrótce bardzo szacowną w rollach traicznych Artystkę, Pannę *Beck*. Tamieczny kaznodzieja katolicki, *X. Siegert*, na którego kazaniach bywa także bardzo wielka liczba słuchaczy luterskiego i reformowanego wyznania, porzucił stan swój, poiedzie do Papieża, a po uzyskaniu uwolnienia od ślubów duchownych, ożeni się z rzeczoną Aktorką, gdyż stał się przez sukcesyją bardzo majątnym człowiekiem.

Don Florente wykazuje w wydanych przez siebie dziełach Inkwizycyi Hiszpańskiej, iż Trybunał ten w pierwszych 28 latach 130,400 osób spalił żywcem, 70,908 w wizerunku, a 1,405,071 zadał pokutę.

Drukarnia *Dekera* i Kompanii odebrała znowu exemplarze ciekawego dzieła pod tytułem:

Histoire de Sociétés secrètes de l'Armée et des Conspirations militaires qui ont eu pour objet la destruction du Gouvernement de Bonaparte. Paris 1815, chez Gide fils et chez Nicolle à la librairie Stéréotype. Prix 5 francs (et 6 fr. 25 c. par la Poste.)

które dostać można za Złt. 11.

UWIDOMIENIE.

Prezydent Muncypany miasta *Poznań* przy zbliżającej się cieplejszey porze czasu, przypomina wszystkim posiadającym ogrody, ażeby bezzwłocznie do obierania wąsionek z drzewa przystąpili, a szcogólniey na rozwianie się w gniazdach pierścionkowych, pilną dali bacność, i zaraz niszczyli, pod karą ustanowioną, w *Poznaniu* dnia 8. Marca 1815.

Uwiadomienie. *J. P. W. Sztyller* z *Czech* daie doskonałą informacją na harfie i gitarze hiszpańskiej. Bliższa wiadomość o tém na *Wodney* ulicy pod liczbą 178.

Doniesienie. Świeże ostrzygi dostać można u *L. F. Gravina*.

Doniesienie. Spiritusu, przyspieszającego rośnienie włobów, butelka po 12 Złotyeh, i wadek rozmaitego gatunku w butelkach po różney cenie dostać można u

J. Teodora Meissnera w rynku pod liczbą 92.

Aukcyja. Na żądanie Suksesorów s. p. *Hilarego Lutomskiego* z *Gowarzewa*, odprawiać się będzie w kamienicy tu przy *Garbarach* pod Nr'em 391 położoney, dnia 10. Kwietnia [r. b. przed południem o godzinie 9tey i dni następnych więcej dataćemu, za gotową w grubey srebrney monecie zapłatę, publiczną sprzedaż, kleynotów, rozmaitych srebek stołowych, bielizny stołowej, książek i innych ruchomości. Do czego ochotę kupną mających, ninieyszém się wzywa. w *Poznaniu* dnia 15. Marca 1815.

Aukcy a. Na żądanie opieki nieletniej Sukcesorki niegdy *Jana Stanisława małżonków Brandt*, kupca tutejszego, tudzież na żądanie doletniej Sukcesorki, przedawane będą tu w *Poznaniu* w rynku w kamienicy pod Nr. 91 sytuowanej, dnia 4. Kwietnia r. b. zrana o godzinie 9tej i dni następnych, więcej dającemu za gotową w grubey srebrney monecie zapłatę, towary galanteryjne, srebro, meble, bielizna i inne sprzęty domowe. Do czego ochotę kupna mających niniejszém się wzywa.

Poznań dnia 16. Marca 1815.

Do przedania. W wsi *Rokoszewie*, w Powiecie *Krobskim*, puł mili od *Ponica* sytuowanej, i puł mili od *Krobi*, gościniec z stajnią wiezdną, budynkami, stodołą i chlewami, z rolą w trzech polach, po 15 morgów w każdym polu, z łąką obszerną, ogrodami i sadem, z wolney ręki do przedania. Życzący sobie takowego kupna, udać się może do *Dominiū Rokoszewa*, do *Pana Stachowskiego*.

Do przedania. Podśdek *Powiatu Szrodzkiego* z mocy *Komissorium Prześw. Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego*, różne efekta do pozostałości niegdy *W. Antoniego Korytowskiego* należące, drogą publiczney licytacji za gotową zapłatą w monecie kurant brzmiącey, na dniu 20. Marca r. b. w *Chwałkowie* sprzedawać będzie. Wzywa więc ochotę mających kupna, aby się na powyżey wyrażonym terminie stawili.

Szroda dnia 8. Marca 1815.

Bąkowski, Podśdek.
Merkoński, Pisarz.

Do naięcia. Kamienica w *Poznaniu* w rynku pod Nrem 61., do upadłości *Grz. Szabelskiego* należąca, z przyległościami, będzie na dniu 22. Marca b. r. popołudniu o 3ciey godzinie, przed *JW. Lewińskim*, Prezesem Tryb. H. D. P., jako *Kommissarzem upadłości*, w wiego stancyi na *Wronieckiey ulicy* sub Nro. 298., w dalszą arendę od *S. Jana* b. r. przez licytację wypuszczoną.

Poznań dnia 13. Marca 1815.

Maciejowski, Patron
jako *Syndyk up. Gr. Sz.*

Do zadzierżawienia. Ogród w *Poznaniu* na *Zagorzu*, przy *Tomie*, drzewem rodzaynym zasadzony; do *Sukcesorów Abrama Piekarza*, na-

leżący, między ogrodami *JWW. Biskupa* i *Kanownika Wolickiego* Nro. 10 sytuowany, dnia 23. Marca r. b. zrana o godzinie 10tej, w ulicy przy *Magazynie solnym* Nro. 17. przez publiczną licytację wypuszczonym zostanie; o warunkach u podpisanego dowiedzieć się można.

Poznań dnia 13. Marca 1815.

Rynarzewski, *Komornik.*

Do zadzierżawienia. Ponieważ arenda tutejszych pertynencyów *Kamelaryjnych*, iako to:

- 1) Dochód z *iarmarczowego*,
- 2) dito z *targowego*,
- 3) dito z *wagi miejskiej*,
- 4) dito z *mostowego i brukowego*,
- 5) dito z *wiertelowego i łokciowego*,

w dniu ostatnim *Maja* r. b. kończy się i znowu na nowo na 6 lat, to jest: od *1. Czerwca 1815.* do ostatniego *Maja 1821.* zadzierżawione będą; przeto wyznaczają się terminy licytacji na dzień 20. Marca, 10 i 27. Kwietnia r. b. Wzywają się więc wszyscy ochotę mający dochody te zaarendować, aby się w biurze podpisanego w powyższych terminach codziennie o godzinie 9tej zrana stawili i licyta swe do *Protokołu* podali, zapewnając przybicie naywięcej dającemu *salva approbatione* naywyższej *Zwierzchności*. Punkta, za zasadę do zadzierżawienia tych pertynencyów służyć mające, można każdego czasu w biurze podpisanego przyrzecć.

Grodzisk dnia 10. Marca 1815.

M a y s n e r.

Do zadzierżawienia. Następujące *Kamelarne* i *Szpitalne* pertynencye, iako to: *Łąka Molenda*, łąki pod *Kotonią*, dito *Radne*, dito *Burmistrzowska* i *Gościenna*, ogrody na *Ruzy*, dito w *Przykopic*, i nowo wynaleziony ogród, *iarmarkow* pięć *miejskich*, *budki żydowskie* pod *ratuszem* i *połowanie* na *miejskiem* *territorium*, mają być na nowo w *trzechletnią* *dzierżawę* od dnia *1go Czerwca 1815.* do ostatniego *Maja 1818* roku, wypuszczone, i do tego terminu licytacji na dzień 24. Marca, 7 i 21. Kwietnia r. b. są wyznaczone; co ochotę mającym licytować, do publiczney podać się wiadomości.

Śkupca dnia 10. Marca 1815.

Burmistrz z Ławnikami.
Jaraczewski, *B.*

Dodatek.

O B W I E S Z E N I E .

Dyrekcya Generalna Dóbr i Lasów Narodowych Xięztwa Warszawskiego podaie do publiczney wiadomości, iż Naywyższa Rada Témczasowa Xięztwa Warszawskiego wydaną pod dniem 27. Lutego r. b. uchwałą, postanowiwszy Wierzycieli Skarbu Xięztwa Warszawskiego, posiadających obligacye hipoteczne, wydane na pożyczkę w skutek Dekretu Króla Saskiego d. d. 29. Kwietnia 1808 r. uchwałami Rady Stanu z dnia 7. i 27. Maja 1808 r. ustanowioną zaspokoić, sposobem iakim inż wielu podobnych Wierzycieli stósownie do Dekretu Królewskiego d. d. 11. Maja 1811 r. przez nabycie Dóbr Narodowych, na ewikcyą pożyczki przeznaczonych, zaspokoionych zostało, dozwala, iż każdy posiadający krajowe obligacye hipoteczne za summę respective obligów, do którey procent od nich od dnia ostatney onegoż zapłaty przypadający, wrachowany będzie, nabydź może w Departamentach Kaliskim, Poznańskim i Bydgoskim, Dobra Narodowe z pomiędzy tych, które na ewikcyą pożyczki przeznaczone, a ieszcze sprzedane nie zostały.

W dopełnieniu przeto Art. 2go i 3go powyżey namienioney uchwały, Dyrekcyja Generalna Dóbr i Lasów Narodowych Xięztwa Warszawskiego wzywa ninieyszém wszystkich Wierzycieli Skarbu Xięztwa Warszawskiego, posiadających krajowe obligacye hipoteczne, iżby takowe złożyli niezawodnie na dzień 1. Kwietnia r. b. w Biórze Dyrekcyi Generalney Dóbr i Lasów Narodowych, mającay swe posiadzenie w mieście *Warszawie* przy ulicy *Krakowskie* przedmieście w pałacu *Krasiniskich*, dawniey *Małachowskich* zwanym, pod liczbą 410, w celu obrachowania summ temiż obligacyami obiętych i respective procentu od dnia ostatney onegoż zapłaty Wierzycielom przynależnego, poczm ogłoszona zostanie licytacya na sprzedaż Dóbr Narodowych na ewikcyą pożyczki przeznaczonych, o których stanie, szegółach dochodu rócznego, iako i kondycjach pod iakimi Dobra takowe sprzedane będą, Dyrekcyja Generalna w ogłoszeniu licytacyi należytą udzieli wiadomość.

w *Warszawie* dnia 7. Marca 1815 r.
(podpisano)

G l i s c z y Ń s k i .
Mazaraki, S. G.

Doniesienie. Piwa marcowego w beczkach, w półbeczkach i cwiartkach, toż i w butelkach, dostać można u

W. Tschuschke.

Uwiadomienie. Pobierającym u mnie piwo dubeltowe, powodowaną iestem oświadczyć, iż odtąd niemogę kazać wydawać piwa bez złożenia zastawu 10 Złotych za beczkę.

Poznań dnia 17. Marca 1815.

W. Tschuschke.

Do zadzierżawienia.

Gdy pertynencye i grunta, do Szpitala tuteyszego należące, iako to:

- 1) Trzy kwarty roli i stodoła do zachowania zboża,
- 2) Łąka iedna,

3) Dwa młyny wietrzne z domem pomieszkalnym dla młynarza, w którym się dwie znajdują izby;

4) Sad i razem ogród do trawy, i

5) Dwie iarki rzeźniczkie,

z ostatnim dnem miesiąca Maja r. b. z dzierzawy wychodzą, i od Trinitatis 1815. aż do czasu tego 1818 roku, na trzy więc po sobie następujące lata na nowo zadzierżawione bydź mają, wyznaczone przeto zostały przez niżey podpisanego na Izbie Radney tuteyszey, termina licytacyjne, następujące:

na dzień 31. Marca,

11. Kwietnia,

28. Kwietnia,

każdy o godzinie dziesiątey przed południem. Ohotnicy zapozywają się więc ninieyszém, aby w powyższych terminach stanęli, i ofiary swoje podali, a naywięcey ofiarujący, nabycia tey dzie-

szawy salva approbatione wyższej Zwierzchności spodziewać się może. O kondycjach tey dzierzawy można się w biurze Policji tutejszey każdego dowiedzieć czasu.

w Szmiglu dnia 14. Marca 1815.

Scholtz, Burmistrz.

Do zadzierżawienia. Pertynencya tuteysza kassy Ekonomiczno-miejskięy, mostowe i brukowe, miasta Mieysko-Górki, w trzelelnią dzierżawę od 1. Czerwca r. b., aż do ostatniego Maja roku 1818. wypuszczona zostanie, przeto chcąc uwiadomić Publiczność, podpisany, trzy termina przynacza: pierwszy 10., drugi 24. Kwietnia, trzeci 9. Maja r. b., kaźden o godzinie 9tey przed południem odbywać się będzie w Izbie Sessyonalney. Ochotę zaś mających podjęcia tey dzierżawy, na pomienione termina wzywa się; o kondycjach i warunkach, kaźdego czasu w Biurze Burmistrza dowiedzieć się można.

Mieysko Górka dnia 6. Marca 1815.

Burmistrz Tańcułski.
Kwaśniewski.

Ukradziony koń. Ukradziono pod dniem 8. Marca 1815. z podworza w oberzy Speichertta w Poznaniu, konia z siodłem dobrém, uzdeczką, cało karego, ryłko z małą gwiazdą na czole, na krzyżu od siodła guz, zadnie nogi nieco narwane, liczy lat 9 lub 10. Należy on do poczty w Konstrzynie; ktoby więc wspomnionego konia wynalazł, a na miesce odprowadził, lub dał znać, przyzwoitą nagrodę odbierze.

Zatrzymane konie. Na dniu pierwszym Marca 1815. schwytane we wsi Kawczynie pod Kościanem trzy konie, bardzo spędzone, z których są dwa wałachy, jeden kary, drugi siwy, wyższego wzrostu, klacz kasztanowata. Właściciel tychże niech się zgłosi do Dominium w Mikoszach, a gdy udowodni własność swą, za powrotem kosztów, wydane mu będą.

LIST GONCZY.

Sąd Policji Prostey Powiatu Koninśkiego wzywa Szanowną Publiczność tak cywilną, iako i woyskową, ażeby Jana Wiśniewskiego, alias Zdzenickiego, o różne kradzieże obwinionego, z aresztu tuteyszego na dniu wczorajszym razem z łańcuskami na ręce i nodze, zbiegłego, śledzić, przytrzymać, i tu do Konina przez ścisły transport odesłać raczyta. Zbieg ten rodem z wsi Dolan, tu Koninśkiego Powiatu, lat 30 stary, jest wzrostu średniego, twarzy ściągłej gładkiej, nosa równego, nosi wasy białawe, włosy na głowie szaten, oczy niebieskie; ma na głowie czapkę z siwym baranem, z granatowym wierzchem i niebieskimi w ryle wstążkami, płaszcz granatowy sukieny z spuszczanym długim kołmięrzem podłym, nosi kurtkę takąż, na podobne guziki obustronnie zapinaną, spodnie jasno-granatowego koloru, sukienne, iuż złe, bōty na nogach dobre, u lewey ręki palec wskaziciel, to jest: pierwszy od wielkiego na końcu, ma zakrzywiony z przecięcia iuż zagoionego; gdy przemawia, czoło marszczy.

Konin dnia 8. Marca 1815.

Soboski, Z. Podśędka.
Morawski, Z. Pisarza.